

Artikel 35-vragen

BBM/BBB
Mevrouw L. Damen

Kenmerk 01029 35 / 1924908
Datum 4 maart 2026

Onderwerp Vleermuisschermen Standdaarbuiten (aanvullend)

Geachte mevrouw Damen,

U heeft de volgende vraag c.q. vragen ex artikel 35 Reglement van Orde op 23 februari 2026 met betrekking tot Vleermuisschermen Standdaarbuiten aan het college van burgemeester en wethouders gesteld.

Het antwoord op boven gestelde vraag c.q. vragen luidt:

1. Kan het college integraal toelichten op basis van welke ecologische, juridische en financiële afwegingen is besloten tot de plaatsing, omvang, duur en herplaatsing van de vleermuisschermen in Standdaarbuiten, en hoe de proportionaliteit van deze maatregel is beoordeeld?

Vanuit het uitgevoerde vleermuisonderzoek is naar voren gekomen dat er op de Kreekdijk een kraamplaats voor vleermuizen aanwezig is. De bomen langs de Kreekdijk en Weeldijk worden gebruikt als navigatie- en vliegroute van en naar deze kraamplaats. Dat betekent dat deze vliegroute wordt bestempeld als beschermd element dat in stand gehouden dient te worden conform de Nederlandse wetgeving.

In de voorbereiding van het project zijn alternatieven onderzocht. Zie hiervoor het antwoord op vraag 4 van uw individuele raadvragen van 31 maart 2025. Helaas bleek er geen alternatieve oplossing mogelijk.

De vleermuisschermen vervangen de gekapte bomen. Zodra de nieuwe bomen 5 meter hoog zijn en een kroon van 3 meter hebben, dan kunnen de vleermuisschermen verwijderd worden. De groei van bomen is afhankelijk van de weersomstandigheden. Invloed op de duur hiervan hebben we dus niet.

2. Op welke concrete ecologische veldwaarnemingen ter plaatse is de noodzaak van de vleermuisschermen gebaseerd, naast de theoretische uitgangspunten uit het ecologisch plan?

Op basis van het vleermuisonderzoek (veldonderzoek) dat uitgevoerd is in de periode van 9 oktober 2021 tot en met 11 februari 2023. Zie hiervoor het antwoord op vraag 5 van uw individuele raadvragen van 31 maart 2025.

3. Kan het college toelichten hoe het uitgangspunt dat tussen bomen minder dan 7 meter ruimte mag bestaan zich verhoudt tot open delen van de Weeldijk waar grotere tussenruimtes voorkomen zonder schermen?

Vleermuisschermen dienen voor navigatie en beschutting. In de vakliteratuur over vleermuizen is opgenomen dat openingen van maximaal 3 meter zijn toegestaan. Op de Weeldijk waren grotere openingen aanwezig. Dit was ter plaatse van landbouwinritten. Hier hebben in het verleden ook nooit bomen gestaan.

Inmiddels zijn ter plaatse van woningen de schermen volledig verwijderd. De woningen zorgen ervoor dat de vleermuizen in de luwte van de wind kunnen vliegen en de nieuwe bomen dienen als navigatie. Dit alternatief is gerealiseerd naar aanleiding van gesprekken met bewoners en de ecooloog. Het is naar tevredenheid van de bewoners, omdat zij nu vrij zicht hebben vanuit hun woning.

4. Op basis van welke objectieve criteria is bepaald waar schermen noodzakelijk zijn en waar niet?

Zie het antwoord op vraag 3.

5. Is vooraf beoordeeld of de aanwezige begroeiing vóór de kap reeds functioneerde als oriëntatiestructuur voor vleermuizen? Zo ja, wat waren de bevindingen?

Ja, de vleermuizen zijn in/ langs de bomenrij gesignaleerd. De aanwezige beplanting op het talud is onvoldoende hoog voor vleermuizen.

6. Welke alternatieven zijn voorafgaand aan de plaatsing inhoudelijk en financieel afgewogen (bijvoorbeeld versnelde aanplant van grotere bomen), en kan het college aangeven waarom deze niet zijn gekozen?

Zie hiervoor het antwoord op vraag 4 van uw individuele raadsvragen van 31 maart 2025. Helaas bleek dit alternatief niet haalbaar.

De aanplant van bomen kan niet worden versneld, omdat hiervoor eerst de oude stobben en boomwortels verwijderd moesten worden en de berm moest worden verlaagd. Deze werkzaamheden konden pas uitgevoerd worden tijdens de reconstructie.

De nieuwe bomen worden zo groot als mogelijk geplant. Hieraan zitten echter beperkingen. In een schuintalud heeft een boom meer moeite met wortelen. Wanneer er te grote bomen worden geplant, dan slaan deze niet aan. Zie ook het antwoord op vraag 7 van uw raadsvragen van 31 maart 2025.

7. Betekent het recente besluit om delen van de schermen te onderbreken dat de oorspronkelijke plaatsing in omvang of duur kan worden heroverwogen?

De omvang (van de onderbrekingen) is al heroverwogen. Zie het antwoord op vraag 3. De duur is afhankelijk van de groei van de nieuwe bomen. Hierop hebben wij geen invloed.

8. Onder welk contractregime zijn de schermen gerealiseerd en hoe is daarin de verantwoordelijkheid verdeeld tussen gemeente, adviseur, constructeur en aannemer?

De plaatsing van de vleermuisschermen is enkelvoudig onderhands gegund aan een lokale aannemer die ervaring heeft in het plaatsen van de vleermuisschermen. De verantwoording voor het plaatsen en instandhouden van de vleermuisschermen ligt bij deze aannemer. De gemeente heeft voor de nieuwe opzet berekeningen laten maken door een constructeur, dus is nu verantwoordelijk voor het ontwerp.

9. Is onderzocht of bij het oorspronkelijke ontwerp sprake is geweest van een ontwerpfout, onjuiste risico-inschatting of tekortkoming in advisering? Zo nee, is het college bereid dit alsnog te laten beoordelen?

De aannemer heeft op basis van eerdere (succesvolle) projecten van het plaatsen van vleermuisschermen de materialen (type en sterkte) gekozen. Hierbij is een onjuiste inschatting gemaakt van de impact van de wind op deze dijk. Daarom is er voor het herstel een constructieve berekening gemaakt door de gemeente.

10. Welke garanties golden op de oorspronkelijke schermen en zijn deze, gelet op de stormschade, aangesproken of onderzocht?

Kleinschalig onderhoudswerk aan de schermen zat in de prijs van de aannemer en was hiermee ook zijn verantwoordelijkheid. Stormschade was uitgesloten in de offerte van de aannemer.

11. Worden de extra kosten als gevolg van de stormschade en de verbeterde herplaatsing geheel of gedeeltelijk verhaald op betrokken partijen? Indien dit niet het geval is, wat is daarvoor de juridische onderbouwing?

Aangezien stormschade uitgesloten was in de offerte van de aannemer, zijn de kosten voor het herstel voor de gemeente. Met de aannemer is afgesproken dat hij de schade onder kostprijs herstelt, dus geen winst maakt op het herstel.

12. Hoe is de aansprakelijkheid geregeld indien de nieuw geplaatste schermen opnieuw schade oplopen binnen de beoogde levensduur?

De nieuwe constructie is door de gemeente berekend op storm. De constructie voldoet hiermee dus aan alle richtlijnen. Schade door onjuiste plaatsing ligt bij de aannemer. Schade door een foutief ontwerp ligt bij de gemeente.

13. Op welke wijze wordt gemonitord of de schermen in de praktijk bijdragen aan het beoogde ecologische doel en vindt tussentijdse evaluatie plaats?

Volgens de wetgeving is er geen monitoringsverplichting, daarom voeren we geen monitoring uit. Een vleermuisonderzoek is geen momentopname, maar een uitgebreid arbeidsintensief en kostbaar onderzoek waarbij volgens het protocol minimaal 1 jaar lang buiten gemonitord moet worden.

Met vriendelijke groet,
Burgemeester en wethouders van Moerdijk,

S. Elseman
Gemeentesecretaris

A.J. Moerkerke
Burgemeester